

Відгук

офіційного опонента – кандидата юридичних наук Рівіса Михайла Михайловича на дисертацію на дисертацію здобувача Герич Агнеси Василівни на тему: «Адміністративно-правове регулювання проектів економічного розвитку об'єднаних територіальних громад», подану на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук зі спеціальності 12.00.07. – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право

Дисертація Герич Агнеси Василівни присвячена актуальній проблемі адміністративного права – адміністративно-правовому регулюванню проектів економічного розвитку об'єднаних територіальних громад.

У сучасній Україні проблема адміністративно-правового регулювання проектів економічного розвитку об'єднаних територіальних громад є важливою проблемою, належне вирішення якої, є запорукою збереження та розвитку об'єднаних територіальних громад, зростання доходів місцевих бюджетів, підвищення економічної самостійності об'єднаних територіальних громад, створення нових якісних робочих місць, впровадження принципів сталого розвитку на місцевому рівні, ведення ефективного господарювання, розвитку сільського господарства, сприяння розвитку малого бізнесу, а також розвитку місцевого самоврядування, ринкової економіки і сприяння євроінтеграції України.

Внаслідок цього належне адміністративно-правового регулювання проектів економічного розвитку об'єднаних територіальних громад нині має

надзвичайно важливе значення.

Ознайомлення зі змістом тексту дисертації дає підстави стверджувати, що мета, завдання, об'єкт та предмет дослідження були визначені правильно, що дозволило логічно та послідовно викласти результати дослідження, сформулювати науково важливі, актуальні та аргументовані висновки. Досягнутий позитивний результат також обумовлений оптимальним вибором методології дослідження.

Доречною є думка дисертанта про те, що у рамках діяльності обласних та районних рад як органів публічного управління у сфері адміністративно-правового регулювання проектів економічного розвитку об'єднаних територіальних громад важливе значення має обмін кращими практиками співробітництва територіальних громад, і проведення відповідних круглих столів, тренінгів, конференцій, за їх ініціативи.

Достовірність та обґрунтованість наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації, забезпечується вдалою і продуманою логікою викладення матеріалу, різноманітністю опрацьованої здобувачем джерельної бази з обраної проблематики наукового дослідження.

Науково-теоретичною базою даного дисертаційного дослідження є відповідні наукові праці вчених в галузі адміністративного права, адміністративного процесу, муніципального права, міжнародного права, теорії держави і права, конституційного права й інших галузей юридичної науки з питань адміністративно-правового регулювання проектів економічного розвитку об'єднаних територіальних громад.

Можна погодитися із думкою дисертанта про те, що перспективною є державна підтримка для створення мережі центрів креативної економіки в містах України з різними соціально-економічними умовами. Створення таких центрів креативної економіки дозволить підвищити інвестиційну привабливість міст, сприятиме розвитку бізнесу у креативному секторі економіки, стимулюватиме підвищення економічної активності в регіонах, культивуватиме смарт-підприємництво, сприятиме зниженню безробіття і

еміграції молоді.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що дана дисертація є однією з перших в науці адміністративного права комплексною науковою працею, в якій досліджено проблематику адміністративно-правового регулювання проектів економічного розвитку об'єднаних територіальних громад. У результаті проведеного наукового дослідження сформульовано низку наукових положень та висновків, запропонованих здобувачем особисто, які характеризуються науковою новизною, мають важливе практичне і теоретичне значення. До найбільш значущих з них належать:

вперше:

- охарактеризовано зміст поняття «адміністративно-правове регулювання проектів економічного розвитку об'єднаних територіальних громад» як взаємоузгоджена сукупність норм та принципів права, форм та методів адміністративно-правового регулювання, уповноважених суб'єктів і їх діяльність, що мають на меті ефективне забезпечення належного регулювання проектів економічного розвитку об'єднаних територіальних громад;

- встановлено що до місцевих муніципальних органів публічного управління у сфері адміністративно-правового регулювання проектів економічного розвитку об'єднаних територіальних громад належать: міські ради та міські голови; селищні ради та селищні голови; сільські ради та сільські голови;

- обґрунтовано, що система адміністративно-правового регулювання проектів економічного розвитку об'єднаних територіальних громад – це внутрішньо взаємоузгоджена цілісна сукупність норм та принципів права, уповноважених суб'єктів та їх практична діяльність, що мають на меті ефективне забезпечення належного регулювання проектів економічного розвитку об'єднаних територіальних громад та їх успішної реалізації;

удосконалено:

- поняття «метод адміністративно-правового регулювання проектів економічного розвитку об'єднаних територіальних громад» як сукупність прийомів та способів здійснення діяльності уповноважених суб'єктів з метою забезпечення належного регулювання проектів економічного розвитку об'єднаних територіальних громад та їх успішної реалізації;

- вчення про нормативну систему адміністративно-правового регулювання проектів економічного розвитку об'єднаних територіальних громад, зокрема, встановлено, що вона містить наступні елементи: нормативна система адміністративно-правового регулювання проектів економічного розвитку об'єднаних територіальних громад за внутрішньодержавним правом; нормативна система адміністративно-правового регулювання проектів економічного розвитку об'єднаних територіальних громад за міжнародним правом;

- вчення про інституційну систему адміністративно-правового регулювання проектів економічного розвитку об'єднаних територіальних громад, зокрема, обґрунтовано доцільність створення мережі Центрів сталого розвитку сільських територій на регіональному рівні у кожній із областей, з метою створення сприятливих умов для ефективного економічного розвитку об'єднаних територіальних громад, налагодження партнерства бізнесу та влади, активізації сільського розвитку та диверсифікації підприємницької діяльності;

набули подальшого розвитку:

- питання форми адміністративно-правового регулювання проектів економічного розвитку об'єднаних територіальних громад як різновиду юридичної діяльності, що складається із комплексу взаємоузгоджених організаційних заходів, метою яких є забезпечення належного регулювання проектів економічного розвитку об'єднаних територіальних громад та їх успішної реалізації;

- питання щодо подальшого вдосконалення адміністративно-правового регулювання проектів економічного розвитку об'єднаних територіальних

громад, зокрема, обґрунтовано доцільність. Із метою удосконалення адміністративно-правового регулювання проектів економічного розвитку об'єднаних територіальних громад доцільно Кабінету Міністрів України ухвалити План заходів на 2021-2023 роки до Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки, який має визначити конкретні спільні заходи центральних, місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування щодо реалізації регіональної політики, визначити терміни і відповідальних за виконання таких заходів, а також індикатори оцінки результатів їх виконання.

Практичне значення одержаних результатів полягає у тому, що висновки і пропозиції, що обґрунтовані в дисертаційному дослідженні, можуть бути використані у:

- науково-дослідній роботі – для подальшого дослідження практичних й теоретичних аспектів проблематики адміністративно-правового регулювання проектів економічного розвитку об'єднаних територіальних громад;

- правотворчій діяльності – для вдосконалення законодавства України із питань адміністративно-правового регулювання проектів економічного розвитку об'єднаних територіальних громад;

- правозастосовній діяльності – для удосконалення діяльності Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України, судів, неурядових організацій та інших уповноважених суб'єктів у сфері адміністративно-правового регулювання проектів економічного розвитку об'єднаних територіальних громад;

- навчальному процесі – в юридичних й інших вищих навчальних закладах під час вивчення дисциплін «Адміністративне право», «Муніципальне право», «Державне управління», при написанні монографій, посібників, підручників, розробці методичних рекомендацій, під час викладання лекцій та проведення практичних занять.

Проте, дисертаційне дослідження не позбавлено окремих недоліків та дискусійних положень, які потребують додаткового обґрунтування, зокрема:

1. Дисертант у підрозділі 1.2. зазначає, що «Рішення судів України у справах з питань проектів економічного розвитку об'єднаних територіальних громад іноді є суперечливими і дискусійними. Наприклад, у справі щодо побудови вітроелектростанції на полонині Боржава». Однак, автор у тексті дисертації далі не деталізує свої думки щодо того, яким саме чином доцільно підвищити якість судової практики в Україні у справах з питань проектів економічного розвитку об'єднаних територіальних громад. Тобто доцільно було обґрунтувати таку думку більш деталізовано.

2. Вважаємо, що дисертанту доцільно було більше уваги приділити у підрозділі 3.2. дисертаційного дослідження проблематики участі селищних рад щодо реалізації окремих проектів економічного розвитку об'єднаних територіальних громад із залученням державного фінансування.

3. Дисертант у підрозділі 3.3. аналізує практику міжмуніципальної співпраці за участі сільських територіальних громад із залученням коштів у рамках проектів і програм міжнародної технічної допомоги. Проте, дисертант не обґрунтовує свої думки щодо основних перспектив розвитку міжмуніципальної співпраці за участі сільських територіальних громад із залученням коштів у рамках проектів і програм міжнародної технічної допомоги. Доречно було обґрунтувати власну думку щодо цього в тексті дисертації.

Вищенаведені зауваження і побажання стосуються складних і дискусійних питань, котрі не впливають на загальну високу позитивну оцінку виконаного дисертаційного дослідження і не перешкоджають визнати його завершеною науковою працею.

Наукові положення, висновки та рекомендації, що містяться у дисертації, достатньо відображені в опублікованих восьми наукових працях, з котрих чотири статті опубліковані у фахових виданнях України та одна закордонна публікація, а також належним чином апробовані, згідно вимог чинного законодавства України. Положення та висновки дисертаційного дослідження є новими та науково обґрунтованими, носять творчий й

самостійній характер.

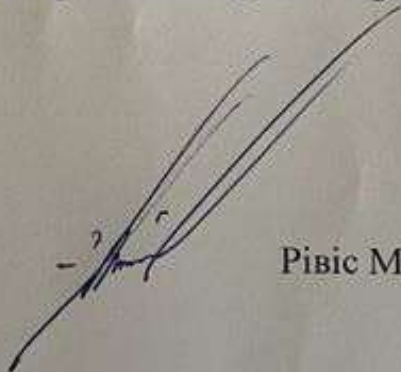
Автореферат дисертації Герич Агнеси Василівни відображає зміст дисертації, її основні теоретичні та практичні положення, містить практичні рекомендації і пропозиції з проблематики дисертаційного дослідження.

Отже, на основі вищенаведеного, вважаю, що дисертаційна робота Герич Агнеси Василівни на тему: «Адміністративно-правове регулювання проектів економічного розвитку об'єднаних територіальних громад», подана на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук зі спеціальності: 12.00.07 – адміністративне право і процес, фінансове право; інформаційне право, є самостійною завершеною працею, в якій отримані нові науково обґрунтовані результати, що в сукупності вирішують важливе наукове завдання і мають вагоме значення для подальшого розвитку науки адміністративного права.

Дисертація відповідає вимогам, що передбачені пунктами 9 та 11 Порядку присудження наукових ступенів, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 року № 567, щодо дисертацій, які подаються на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук, а її автор – Герич Агнеса Василівна заслуговує на присудження їй наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.07. – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право.

Офіційний опонент:

Кандидат юридичних наук

Рівіс Михайло Михайлович

Підпис Рівіса М.М. засвідчує

*Виконуючий секретар
виконавчого комітету
Луганської міської*

Маскавська Л.В.